

Eerste termijn PS (Statencommissie FCBE 24 juni 2020)

Aanleveren uiterlijk 10 juni 2020

statengriffie@drentsparlement.nl

---

9. Voorjaarsnota; Statenstuk 2020-940

Fractie: **PvdA**

Vz,

Juist de voorjaarsnota is zo'n document waarover je als PS fysiek met elkaar in gesprek wilt. Elkaar in de rede vallen, interrumpen of gewoon strak aankijken. Al die dingen dus die vanachter een beeldscherm niet bijdragen aan een goed verloop van de vergadering. Onze fractie hoopt dan ook van harte dat fysiek overleg mogelijk is. En omdat we daar stiekem wel rekening mee houden, beperken we ons in deze schriftelijke termijn tot voornamelijk technische vragen en een enkele inhoudelijke opmerking.

Vz, complimenten aan GS voor de inleiding Thuis in Drenthe. Een uitstekend verhaal dat naadloos past bij de tijdgeest van dit moment. Geen politieke hoogdravendheid maar een op de menselijke maat toegesneden bericht. Prima wat ons betreft.

De gevolgen van de pandemie zijn nog niet te overzien, maar de PvdA wil op lange termijn in alle opzichten inzoomen op diversiteit, robuustheid van de economie en preventie. Dat hoort wat de PvdA betreft bij Thuis in Drenthe.... In 2^e termijn gaan we hier uitgebreider op in.

Enkele paragrafen uit de VJN willen we hier uitlichten. Dat is o.a. de paragraaf klimaatadaptatie. Een belangrijke tekst wat ons betreft en wij steunen de voornemens van GS op dit punt van harte. De klimaatveranderingen raken zo langzamerhand aan alle sectoren die in provinciaal beleid zijn vervat. De voorgestelde financiële bijdragen lijken ons zelfs aan de magere kant. Het thema gaat over drinkwater, regenwater, natuur en landbouw, over hitte en hittestress, enz. We zien graag dat GS hier tempo in maakt en mogelijk bij de begroting al met concrete voorstellen komt om de zogenaamde cross-overs meer inhoud te geven. We denken bijvoorbeeld aan projecten die steden en dorpen doen vergroenen. Maar ook aan voorkomen van hittestress bij de inrichting van onze omgeving. Of aan de ontwikkeling van klimaatbossen.

Een tweede paragraaf is die van circulariteit en biobased economy. De PvdA denkt dat we hiermee goud in handen hebben voor een versnelling van de verduurzaming van de economie die broodnodig is wat ons betreft. Nieuwe en andersoortige werkgelegenheid die ongelooflijk belangrijk wordt voor de toekomst. De hele onderwijskolom doet ook mee: van mbo, hbo tot universiteit van het noorden. De PvdA juicht dat toe.

Vz, we vervolgen hieronder deze inbreng met de volgende (min of meer) technische vragen (en opmerkingen):

Pagina 7: Weeffout Zeeland: waarom wordt dit mogelijk een structurele post?

Pagina 8: Opbrengst MRB. De groei die er wel zou zijn in de raming opbrengst MRB, wordt verondersteld 'weg te lopen' t.g.v. de toename van elektrische auto's. De PvdA neemt dat voor lief, de groei van elektrisch rijden is nl. van belang.

Pagina 8: Huisnet. We lezen dat informatiebronnen 'goed met elkaar verbonden moeten zijn', dat roept de vraag op hoe het is gesteld met de 'digitale duurzaamheid'. Hoe staat het met bedrijfskritische informatie en hoe is geborgd dat deze informatie ook duurzaam toegankelijk en vindbaar is? Hoe staat het met het e-Depot van de provincie. In de begrotingswijziging zien we alleen een eenmalig bedrag van

---

50.000 euro terug voor digitalisering van werkproces GS-PS; waar zijn structurele middelen voor archivering van de stukken terug te vinden?

Pagina 9: Besturen en samenwerken. Gezien de financiële tekorten is het financieel evenwicht bij menig gemeente in Drenthe broos. Dit baart de PvdA zorgen, hoe lijken de vooruitzichten wat betreft het overleg met het Rijk?

Pagina 11: Wanneer verwacht GS dat in Drenthe het 1^e NP Nieuwe Stijl gereed zal zijn? En is de ontwikkeling van deze parken puur ingegeven vanuit toeristisch-economisch belang of zijn er ook klimaat- en natuurdoelstellingen aan verbonden?

Pagina 15: De NOM legt later dit jaar een meerjarenplan voor. Vooralsnog wordt gerekend op een prov. bijdrage van 6,5 ton. Hoe realistisch wordt dit bedrag ingeschat?

Pagina 15: Wat omvat de 2^e fase VAM-berg? Meer fiets en wandelpaden of ook andersoortige elementen? Wordt bijvoorbeeld ook aan kunstuitingen gedacht?

Pagina 19: Levendig en sociaal. De PvdA wil nog eens een lans breken voor de sportclubs in coronatijd, want ook bij menig sportclub zijn veel inkomsten weggevalen. Met het zomerseizoen voor de deur en straks weer het binnenseizoen zou dat goed zijn om mensen in beweging te krijgen en te houden, niet in de laatste plaats de jeugd.

Pagina 25: Investeringsagenda. De PvdA deed het voorstel om te investeren in het pilotgebied Valthermond dat kampt met bodemdaling en veenoxidatie dit i.v.m. het optimaliseren van de grondwaterspiegel voor de langere termijn voor boeren en natuur. Dit punt zou worden meegenomen in de voorjaarsnota en een structurele inbedding krijgen. We zien niet waar het staat in de voorjaarsnota. Of is het ook verschoven naar de begroting in het najaar?

Fractie: **Forum voor Democratie**

Voorzitter,

Voor ons ligt de voorjaarsnota, een actueel overzicht van de huidige (financiële) stand van zaken. En zoals men dan verwacht hoop je daar geen grote verassingen tegen te komen. En gelukkig, dat is ook dit keer niet het geval. Het is een goed leesbaar document.

Forum voor Democratie heeft wel een aantal vragen met betrekking tot de voorjaarsnota. Een van de grootste wijzigingen in een investeringskrediet die PS wordt gevraagd is de 3 miljoen euro aan het Drents Museum ter verduurzaming. Daarin dient mee ingestemd te worden bij de vaststelling van deze nota.

- Welke duurzaamheidsopgave betreft het?
- Wat zijn de financiële/geldelijke gevolgen van deze duurzaamheidsopgave voor het Drents museum?
- In hoeverre heeft GS deze duurzaamheidsopgave zichzelf opgelegd en in hoeverre is dit vereist op basis van wet, regelgeving en landelijk beleid?
- Wat merkt de bezoeker van deze duurzaamheidsopgave?

Een ander terugkerend thema is dat eenmalige extra financiële middelen uit het verleden toch structureel worden. Ook dit is geen grote verassing. Dat lezen we in dit geval terug bij onder andere de cultuurnota. Forum vindt een conservatieve begroting zeer belangrijk, zeker in de onzekere tijden waarin we

---

---

nu verkeren en in het licht van de substantiële som geldt die al naar de verbouwing van het Drents Museum gaat (waarschijnlijk). Daarom vraagt FVD het college van GS het volgende:

- van welk geld verhoogt GS de structurele uitgaven m.b.t. cultuurbeleid?

Daarnaast roept FVD het college op het besluitvormingsproces z.s.m. te digitaliseren. Analoog werken is wat onze fractie betreft een no-go anno 2021. En wat te denken van al die arme bomen!

Daarom de volgende vraag aan GS:

- per wanneer is het besluitvormingsproces geheel gedigitaliseerd?

Fractie: **VVD**

Voorzitter,

Het kabinet heeft aangegeven dat de reële kosten van de crisis in aanmerking kunnen komen voor compensatie. Overleg (wij vermoeden in IPO-verband) is gaande. Graag worden wij direct na het zomerreces (dus eerder dan de normale cyclus) tussentijds geïnformeerd over de uitwerking van dit overleg op de provinciale financiën.

Waar het college op bladzijde 14 nog optimistisch spreekt van een tot stilstand gekomen groei is de realiteit eerder een switch van groei naar krimp. Een verschuiving van ongekende aard. Ook op dit punt vinden wij dat PS eerder dan de normale cyclus geïnformeerd zou moeten worden. Er is reeds afgesproken dat in het najaar een soort van Statenontmoeting georganiseerd wordt om de corona-gevolgen te bespreken. Graag zouden we dan interne/externe experts een zo compleet mogelijk beeld willen laten schetsen van waar we nu als Drenthe staan.

Dit sluit dan aan, en kan als voorbereiding dienen op, de door GS voorgestelde besluitvorming rondom de Investeringsagenda, die dan gelijktijdig met de begroting van 2021 wordt besproken.

Vragen aan GS:

1. Bent u bereid de gevraagde informatie te leveren en onze wens te betrekken bij het voorbereiden van de bijeenkomst in het najaar 2020?

Besturen en samenwerken (p9): aanschaffen CRM systeem.

Binnen de fractie zijn verschillende leden die ervaring hebben met de aanschaf/gebruik van een CRM systeem in vergelijkbare niet-commerciële organisaties en/of bij een leverancier van zulke systemen. Het heeft in onze ervaringen echt nergens geleid tot een goede implementatie. Ons advies: doe het niet. Dat scheelt geld maar vooral manuren. Het cruciale punt is dat je veel tijd moet stoppen in het bijhouden van het systeem zonder dat dit voor je eigen werk er toe doet (want jij hebt de info al). Tenzij je een sales organisaties bent waarbij er 'straf' staat op het niet bijhouden van het systeem, gaat dit niet lukken. Dit is reeds breed ervaren in tal van organisaties. We verwachten bij de provincie dat hetzelfde zal gebeuren. Ons advies: kies een andere methode (af en toe contact tussen interne betrokkenen en een centraal lijstje met NAW gegevens). We zijn gaarne bereid om e.e.a. toe te lichten.

2. Bent u bereid de aanschaf van een CRM systeem te heroverwegen?

Stad en Platteland (p11): "Met de bezuinigingen bij de decentralisatie natuur zijn met name de toeslagen voor recreatieve voorzieningen verdwenen"

3. Maar is het ook niet de keuze van de terrein-beherende organisaties om hier wel of niet in te investeren? Zij kunnen toch ook andere keuzes maken waardoor hier wel in geïnvesteerd wordt? Gezien de grote omvang van de budgetten zou die ruimte gevonden moeten kunnen worden? Waarom wordt er niet wat intern geschoven of worden zaken met elkaar gecombineerd?
-

Zelfde pagina: “Daarom wordt nu een verhoging voorgesteld van het budget Nationale Parken in de provinciale begroting met in totaal € 800.000,--, te verdelen over de komende vier jaar met ingang van 2021.”

4. In het totaaloverzicht van de mutaties op pagina 7 staat die 8 ton opgenomen bij 2021. Moet dat niet worden uitgesmeerd over 4 jaar conform de hierboven aangehaalde tekst?

Mobiliteit en bereikbaarheid (p.17): “Bij de aanpak van het knooppunt Gieten en de gedeeltelijke verdubbeling van de N34, houden wij vast aan een plafond van de € 90 miljoen, het maximale bedrag dat is gebruikt in de scenario studies.”

5. Vanwaar deze opmerking? Zijn er nieuwe inzichten/wensen die maken dat gemeend wordt dat het bedrag van € 90 miljoen niet toereikend is? Hoe wordt hier mee omgegaan?

In de nota van aanbidding staat: “In samenwerking met de NOM blijven wij inzetten op (inter)nationale profilering en positionering van economisch Drenthe, met als doel het aantrekken van nationale en internationale bedrijven en investeringen. Wij focussen ons hierbij op Groene Chemie, Health & Life Science, Data Science, Energie en Logistiek.

6. Hebben wij nu geen ambities meer om (inter)nationale bedrijven aan te trekken? Er staat nu alleen dat regionale economie en werkgelegenheid topprioriteit zijn.

Leegstand, digitalisering en veranderingen in sectoren als retail, cultuur, horeca en zorg vereisen een nieuwe aanpak om binnensteden aantrekkelijk te houden en voorzieningen op peil te houden. Als we niets doen, houden we in Drenthe maar enkele aantrekkelijke binnensteden over. Nieuwe functies, aanpassing van bestaand vastgoed, ondernemerschap en creativiteit zijn nodig. Dit vraagt om samenwerking tussen sectoren en overheden.

7. Hoe staat het daarmee en wat gaan we daar in doen? We lezen in de VJN niets over de binnensteden.

Fractie: **CDA**

Vraag/Vragen aan GS:

I Voorzitter, De VJN, traditioneel een koersbepalend perspectiefdocument om vooruit te kijken, blijft voor het CDA kaderstellend tot bestuurlijke opgaven op het gebied van leefbaarheid, bereikbaarheid, vitaliteit en –in deze bijzondere Coronatijd- saamhorigheid en verbinding. In de komende vergaderingen van FCBE en PS zullen we hier meer uitgebreid om ingaan. Voor nu de volgende vragen:

1. Programma 3 (NOM): Is er een inschatting te maken in hoeverre vanuit het NOM meerjarenplan i.o een hogere bijdrage dan regulier begroot te verwachten is? Wie/wat zijn de clusterorganisaties gelieerd aan de NOM die op blz 15 worden genoemd?
  2. Idem (VAM-berg fase 2) Er ontstaat impliciet een beeld alsof fase 1 is afgerond maar bij de begrotingswijzigingen wordt juist mbt die fase ook aanvullende financiering gevraagd. Is deze constatering juist? Op welke wijze interfereert het gevraagde investeringskrediet van 1,5M naar die fase en is de verdere uitbreiding van een recreatieve infrastructuur en inrichting niet aan de markt?
  3. Programma 4 (M&B). Zijn er in dit programma nog ontwikkelingen te melden rondom de digitale bereikbaarheid van drenthe (in het bijzonder in combinatie met 5G en de daarvoor te ontwikkelen extra zendmastinfrastructuur)
  4. Programma 7 (Middelen enz) Is er meer uitleg te geven waar de weeffout inzake het verdeelmodel van het Provinciefonds uit bestaat? Welke termijn is bedoeld bij de aankondiging van een “financieel-structurele bijdrage aan Zeeland”
  5. Bij de Sociale agenda spraken we ook al over onze wens om een betere bereikbaarheid voor specifieke doelgroepen door de regionale media mogelijk te maken. In het bijzonder blijft de ambitie om
-

---

het bij RTVD mogelijk te maken dat zij kunnen komen tot ondertiteling van nieuws- en calamiteiten-berichtgeving. Ook de additionele kosten voor een doventolk in een crisis zoals nu bij Corona lijkt ons zinnig. Is GS het met deze opvatting eens?

6. Programma 9 (Investeringsagenda). Op welke wijze gaat GS inzichtelijk maken welke sectoren het sterkst getroffen zijn door de coronacrisis? Is er al een soort coronacheck gedaan waar een verhoogde prioriteit is om middelen in te zetten vanuit de Investeringsagenda (naast de eerder toegezegde noodhulp)?

II (4^e begrotingswijziging). Voorzitter, de CDA-fractie dankt het college voor deze 4^e begrotingswijziging, terwijl we zojuist de 5^e hebben behandeld, wij hebben over de volgorde daar toen al een opmerking over gemaakt. En over de volgorde gesproken, onze fractie vindt het bijzonder dat in deze begrotingswijziging reeds de gevolgen van nog te nemen besluiten zijn verwerkt, zonder dat daar enige toelichting op wordt gegeven, zoals ten aanzien van de Culturele Agenda en Enexis. En ook t.a.v. de Sociale Agenda wordt al een voorschot genomen op de gelden uit de Investeringsagenda, waarover pas later dit jaar wordt besloten. Onze vragen:

1. Onze fractie heeft het idee dat één en ander qua tijdsvolgorde niet in de juiste volgorde verloopt. Wat nu als wij hier 'ja' tegen zeggen? Is dat dan impliciet ook tegen dergelijke bestedingen en bestemmingen? Graag horen wij de reactie van het college hierop.
2. En ook bij deze begrotingswijziging is onze vraag, zoals ook gesteld bij de 1^e actualisatie begroting 2020 of hierin ook nieuwe besluiten van PS worden gevraagd, anders dan vermeld in de voorjaarsnota. Graag de reactie van het college hierop.
3. Graag hadden wij in het ontwerpbesluit een specificatie gezien van datgene waar een besluit op wordt gevraagd, zoals een specificatie van de investeringskredieten en eventueel nieuw beleid. Is dat alsnog mogelijk, zo vragen wij aan het college?
4. Worden aan PS nog de concrete voorstellen voor een aantal in de voorjaarsnota genoemde projecten en/of investeringen voorgelegd, zoals t.a.v. fase 2 VAM-berg?

Fractie: **GroenLinks**

Vooraf

Het kan niet vaak genoeg herhaald worden, dat evenals het College, ook de fractie van GroenLinks haar enorme waardering uitspreekt voor iedereen die de samenleving heeft gediend.

Uiteraard geldt dit ook voor de inzet van ons ambtelijk apparaat.

Met instemming nemen wij kennis van de voorlopige financiële ruimte van € 2.5 mln.

1. **U heeft inmiddels de brief van de minister van 28 mei j.l. met als onderwerp 'Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden' ontvangen en bestudeerd. Dit heeft ook enig gevolg voor het onderdeel Provinciefonds van de voorjaarsnota. Graag ontvangt de fractie van GroenLinks een actualisatie waarbij nader wordt in gegaan wat deze compensatie betekent voor de begroting.**
  2. Op pagina 4, onder het kopje Corona, laatste aandachtstreepje: "Het is op dit moment ..... voor de lange termijn."
Indien 'eventuele extra middelen' nodig is, kan dit betekenen dat bepaalde geplande uitgaven, zoals aanpassingen knooppunt N34 uitgesteld kan worden?
  3. Personele lasten Stikstof.
Vanaf 2021 boekt u structureel een bedrag in van €300.000. Daarnaast een incidentele inzet van personele kosten van €490.000.
Kan het College nader duiden op welke wijze dit incidenteel bedrag wordt ingezet?
-

-
4. Er wordt nu een verhoging voorgesteld van het budget Nationale Parken in de provinciale begroting met in totaal € 800.000,--, te verdelen over de komende vier jaar met ingang van 2021.
Wordt uit deze middelen ook uitgaven gedaan om aanvullende effectgerichte beheermaatregelen te nemen zoals plaggen en maaien?
  5. **GS geven op blz, 8 aan: “met het vaststellen van de Omgevingsvisie Drenthe (2018) hebben uw Staten ingestemd met het gebiedsgericht inzetten op twee Nationale Parken Nieuwe Stijl (..)” en “We werken aan de robuustheid (..) en het behoud van de kernkwaliteiten die hier samen komen”. In de beleidsteksten van de Omgevingsvisie 2018 (Statenstuk 2018-845) wordt gesproken over drie Nationale Parken (Dwingelderveld, Drentse Aa en Drents-Friese Wold). Onduidelijk is waar de keuze voor twee Nationale Parken Nieuwe Stijl op is gebaseerd.**
  6. “Ons voornemen betekent een procesmatige intensivering van onze inspanning in het waterdomein, naast de activiteiten die we doen voor het verbeteren van de waterkwaliteit in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water en het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, de bescherming van ons grondwater voor de drinkwatervoorziening en de zoektocht naar Strategische grondwatervoorraden voor de toekomst. Wij verwachten daarvoor € 100.000,-- in te moeten zetten voor bijdragen aan klimaatadaptatie en de realisatie van zogenoemde crossovers en € 100.000,-- voor bijdragen aan maatregelen in veengronden (bodemdaling en experimenten met andere vormen van landbouw in veengebieden). “

In 2019 werd gewaarschuwd voor drinkwater tekort. Bijna 45 procent meer water gebruikt dan op een gemiddelde dag, laat de WMD weten. Vorige week liet de NOS ons het volgende weten: “In Oost-Nederland en Drenthe is de afgelopen dagen bijna 50 procent meer water gebruikt dan normaal. Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD) laat weten dat er misschien minder water uit de kraan komt, meldt [RTV Drenthe](#). “Als iedereen tegelijk veel water gebruikt, daalt de druk in de leidingen”, zegt een woordvoerder. WMD doet een dringende oproep aan gebruikers om “niet-noodzakelijk watergebruik te beperken”.

Bent u met de fractie van GroenLinks van mening dat deze problematiek structureel is? En is het College voornemens op korte termijn een actieplan te ontwikkelen om dit probleem op te lossen en een beleidsplan op langer termijn.

7. Op Noordelijke schaal hebben de drie provincies de afspraak gemaakt meer te gaan samenwerken op gebied van de circulaire economie. Met de oprichting van de Scholingsalliantie Noord is de afgelopen maanden een belangrijke stap gezet om Leven Lang Ontwikkelingen in Drenthe en Noord-Nederland te versterken. Dat is nodig omdat de arbeidsmarkt sterk in beweging is. De Coronacrisis vraagt bij uitstek om een wendbare en weerbare beroepsbevolking die zijn/haar kennis en expertise op peil houdt en versterkt en die in staat is om de beweging naar andere banen of sectoren te maken. Tegelijkertijd weten we uit de vorige crisis dat scholingsinvesteringen vooral ten goede komen aan zittend (en vast) personeel. Dat betekent dat we het risico lopen dat flexibele arbeidskrachten en ZZP'ers achterop raken.

Wat bekend is dat in de Zorg een nijpend tekort is aan personeel. Er zijn door de coronacrisis al veel banen verloren gegaan. En dit zal de komende periode nog fors toenemen. Speciaal aandacht verdient doorstroming en instroming. Juist omdat wij onzekere tijden tegemoet treden, zou het goed zijn dat de Scholingsalliantie zich flexibel op stelt om op basis van de nieuwe maatschappelijke orde in te spelen op de veranderende vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Graag vernemen wij een reactie van het College.

---

8. Klimaat en Energie in 2021

Klimaat en Energie, het is een kwestie van samen doorpakken. Onze ambitie is onverminderd, dat Drenthe in 2050 energieneutraal is. Dit is niet alleen de Drentse ambitie, maar hierover hebben we in het afgelopen jaar ook in het Klimaatakkoord afspraken gemaakt.

De besteding van de eerder beschikbaar gestelde middelen is uitgewerkt in de Energietransitie-agenda met vijf speerpunten waar wij deze collegeperiode de nadruk op leggen.

Naast het voorzetten van inzet voor de gebouwde omgeving, de industrie en grootschalig hernieuwbaar, kijken we nu ook naar het Drentse energienetwerk van de toekomst en de rol van waterstof daarin.

Er is veel discussie om ‘waterstof’ te betrekken om Nederland energie neutraal te maken. De kans lijkt groot dat de subsidie op waterstof wordt beëindigd. Heeft het College hiervan kennisgenomen? van dit rapport? En welke consequentie trekt u hieruit voor de provincie Drenthe?

9. Cultuur

Resumerend zijn er voor het realiseren van het cultuurbeleid de volgende extra middelen nodig: de jaren 2021 en 2022: € 573.258,-- per jaar; vanaf 2023: € 1.188.258,-- per jaar. De onderbouwing van deze extra middelen is te vinden in de nieuwe nog vast te stellen Cultuurnota 2021-2024 ‘Cultuur om te delen’.

Het College vraagt in te stemmen met de extra middelen voor cultuurbeleid. Maar de onderbouwing volgt later. Wat is de beweegreden van het College om zonder onderbouwing dit aan de Staten voor te leggen?

10. Reparatie “weeffout” in verdeelsystematiek provinciefonds

De reparatie van de “weeffout” leidt in 2021 en 2022 tot een bijdrage van Drenthe aan de provincie Zeeland ten bedrage van € 106.665,20 jaarlijks. Aangenomen mag worden dat deze last een structureel karakter zal hebben.

Kan het College de zogenaamde “weeffout” nader toelichten, zodat inzicht gegeven kan worden waarom dit een structureel karakter heeft gekregen?

Fractie: **PVV**

Vraag/Vragen aan GS:

Het is goed dat GS terughoudend is met het inzetten van budgetten voor nieuw beleid, daar hoort ook bij dat een pas op de plaats gemaakt wordt bij de bestemming van de bedragen van de investeringsagenda. Het is goed, dat er al 2.5 miljoen wordt gereserveerd voor het opvangen van Coronaproblemen. De nationale parken krijgen 2 keer 800.000 euro. 800.000 van het Rijk en 800.000 van de Provincie. De provincie bekostigt dit uit het budget Vitaal Platteland. Dit is een vreemde oplossing zou dit budget niet beter gebruikt kunnen worden voor de Sociale Agenda. Voor de Nationale Parken hebben we toch ook de reserve Natuur.

Wat is er aan de hand met het onderhoud van de wegen, dat het budget variabel onderhoud moet worden verhoogd met 200.000 euro olopend naar 1.0 miljoen.

Bij Cultuur worden de incidentele subsidies omgezet in structurele subsidies waardoor het van 400.000 euro oploopt tot 1.1 miljoen euro per jaar. Alle sturing op de kwaliteit lijkt verloren te gaan. Ieder instelling heeft nu de zekerheid, dat zij over een vast jaarlijks bedrag kunnen beschikken.

De klimaat adaptatie wordt in heel dramatische termen beschreven, ontvluchten van hete en droge steden, de noodzaak van het realiseren van het Natuur Netwerk Nederlanden het eigen vastgoed beschermen tegen extreme hitte en overstromingen. Laten we beginnen met geen bomen bossages om te hakken voor biomassa of om zichtlijnen te creëren of om opgeruimde bossen te creëren met nieuwe natuur. Is de twee keer 100.000 euro nodig adaptatie en cross-overs.

RES meer aandacht voor het inzetten van bodemenergie en het ontwikkelen van draagvlak, maar het ontwikkelen van een backup systeem voor de feilbare hernieuwbare energie blijft urgent, maar wordt niet benoemd. Of wordt ervan uitgegaan, dat de gascentrales altijd wel zullen bijspringen. kernenergie zal ion de toekomst altijd nodig zijn. Waarom geen experiment met kleine veilige Thorium reactoren. Alle personeelskosten in een budget, een totale loonsom, dat is mooi maar de controle op de inhuur van personeel wordt dan een stuk moeilijker. Als al het personeel uit een loonsom moet worden betaald, dan passen daar geen verzoeken meer bij om extra personeel vanwege bijzondere projecten of omstandigheden. Dan moet alles met het zittende personeel worden gedaan en andere projecten op een laagpitje worden gezet als er hectiek is bij een bepaald project. Dus waarom nu een extra personeelsbudget van 185.000 euro oplopend naar 240.000 euro in verband met de Drentse aanpak van de stikstofproblematiek.

Het herinrichtingsplan First Dutchbat van het Drents Museum kost 9.0 miljoen, dat is een fors bedrag is dat werkelijk nodig.

Tevreden dat er 2.0 miljoen wordt uitgetrokken om in 2024 het knooppunt Gieten aan te pakken, maar wat duurt dat allemaal lang, wanneer gaat de verdubbeling van de N34 van Emmen naar de punt echt van start.

Fractie: **ChristenUnie**

Provinciefonds (p. 6)

Zijn de extra uitgaven ivm corona inzichtelijk te maken, ook voor ons als Staten?

Aanpassing raming opbrengst MRB 2020 (p. 8)

De verwachting is dat het netto autobestand per jaar met 1,2% stijgt. Deze verwachte groei wordt in de prognose verwerkt met € 500.000,— We hadden er onlangs juist bewust voor te kiezen om niet te begroten op basis van geprognostiseerde groei, ivm de stijging van het aantal elektrische auto's en de keuze om niet te indexeren. Waarom nu al zo snel deze koerswijziging? Wij hebben liever een voordeel bij de jaarrekening dan een tegenvaller.

Inzet stelpost herstel indexatie inkoopbudgetten (p. 8)

Dit gaat om een fors bedrag, dat er bijna volledig voor zorgt dat het begrote negatieve resultaat over 2021 'goedgemaakt' wordt. Dit maakt het extra belangrijk dat de aanname dat deze stelpost niet nodig is klopt. U geeft aan dat dit op basis van historische gegevens verantwoord is. Graag ontvangen wij een overzicht daarvan. Wellicht kan deze stelpost dan ook voor de jaren erna worden ingezet voor de vrije ruimte.

Besturen en samenwerken, tweede alinea (p. 9)

De inleiding gaat voornamelijk over de corona-crisis. De laatste zin van de tweede alinea: "Samen met de Drenten zoeken wij naar een goede balans voor een andere invulling van onze samenleving." Wij denken dat deze crisis inderdaad om een samenleving-brede discussie / herbezinning vraagt. Hoe gaan we (ook GS) in de provincie Drenthe dit proces aan?

Inzet Europa (p. 9)

U geeft aan dat door vertraging van de Europese begroting momenteel onvoldoende zicht is op de nieuwe Europese programmaperiode (en daarmee dus ook op de co-financiering die daarbij komt voor de provincie). Voorheen werd de co-financiering uit de Europese co-financieringsreserve betaald. U

---

geeft nu aan met een voorstel te komen aan het einde van het jaar. Wat moeten we daar van verwachten? Gaat dit beslag leggen op de vrije ruimte, of wordt dit gedekt vanuit bestaande programma's?

Stad en Platteland, Omgevingsvisie Drenthe NPNS (p. 11)

Uit de tekst zou je denken dat een Nationaal Park Nieuwe Stijl volledig is toegespitst op toerisme en het bieden van recreatieve voorzieningen. Bij de Nieuwe Stijl gaat het echter ook om de begrenzing van het natuurpark (wordt groter), dat sterker moet worden (robuuste natuur), met een sterke eigen identiteit (kwaliteit), en waar ruimte is voor beleving.

Alleen in dat laatste aspect komt toerisme terug. Op welke manier zullen de extra middelen ingezet worden? Is daarbij aandacht voor de andere aspecten en wordt dit met PS besproken?

Klimaatadaptatie (p. 12)

Er worden een paar zaken genoemd die nu vanuit het overkoepelende thema 'klimaatadaptatie' worden aangejaagd. Bijvoorbeeld de realisatie van NNN, klimaatbossen, bodem, aanleg zonneparken, vastgoed, veenoxidatie, waterberging in stedelijk gebied.

We missen in dit rijtje de uitdagingen rond de stikstofreductie nog in de tekst. Wordt dit ook meegenomen? En is het verstandig, vragen wij het college, om al deze zaken in een overzicht te zetten, noem het een aparte Nota Klimaatadaptatie, zodat we ook zicht krijgen op de samenhang en het effect van de maatregelen?

Subsidie NOM (p. 15)

Hoewel er nog geen meerjarenplan incl vraag om budget aan ons is voorgelegd, wordt nu al voorgesteld om de subsidie structureel te verhogen met 242.000. Dat vinden wij wat voorbarig. Wij kunnen ons voorstellen dat we een stelpost opnemen in de begroting met deze hoogte, maar de definitieve hoogte afhankelijk te laten zijn van het plan dat de NOM ons voor zal leggen.

De Arbeidsmarkt & Onderwijs (p.15)

In de tekst wordt aangegeven dat we het risico lopen dat flexibele arbeidskrachten en ZZP'ers achterop raken. Tegelijk staat er dat de Scholingsalliantie aan zullen sluiten bij de door het bedrijfsleven geformuleerde behoefte. Op welke wijze wordt geborgd dat flexibele arbeidskrachten en ZZP'ers door de scholingsalliantie bereikt worden?

“Opleiden, aantrekken, vasthouden en optimaal benutten van het juiste talent zijn randvoorwaarden. Hoogwaardige onderwijs-, onderzoeks- en innovatieve ecosystemen kunnen hierbij werken als een magneet. Een goed samenspel tussen het mbo, het hbo en het wo is hierbij belangrijk.”

Prachtig proza. Ook allemaal wel goed, en waar, maar nog weinig concreet. We horen graag welke stappen het college in 2021 op dit punt in voorbereiding heeft.

VAM-berg fase 2 (p. 15)

De ChristenUnie vindt dit een mooi project, maar kan niet goed inschatten of hiermee inderdaad een 'enorme' impuls gegeven is aan de vrijetijdseconomie zoals het college stelt. Ook stelt het college dat het een landelijke publiekstrekker in wording is. Kan het college deze stellingen nader onderbouwen, zodat we kunnen beoordelen of we dit investeringskrediet beschikbaar willen stellen?

Groot variabel onderhoud (p. 16)

De ChristenUnie maakt zich echt zorgen over het onderhoud van onze wegen en dan met name over de kosten ervan. We hebben hier de afgelopen jaren ook al meerdere keren aandacht voor gevraagd. Nu is duidelijk geworden dat we vanaf 2021 een structureel tekort hebben, oplopend naar 1mln in 2025. De begroting wordt daarom met 200K per jaar verhoogd. Schommelingen lopen via de reserve. Indien uit het nieuwe meerjaren onderhoudsplan (MJOP) blijkt dat er tot 2025 nog extra (!) knelpunten ontstaan komt dat bij de Voorjaarsnota 2021 terug. Dat is best wel laat, ook omdat we het MJOP al in de loop van dit jaar tegemoet mogen zien en dit zoals nu blijkt om veel (structureel) geld gaat. We zouden

---

---

deze eventuele extra knelpunten graag meenemen in de begroting 2021, zodat we een realistischer beeld hebben van de situatie en de vrije ruimte, ook in het licht van andere gewenste intensiveringen op andere beleidsterreinen. Ziet het college hier mogelijkheden voor (al was het maar op basis van eerste inschattingen)?

Investering walbeschoeiingen (p. 16)

Dit moet tot 2030 €39 mln kosten. In de eerste tranche (21-24) gaat het om €15 mln. Hoewel het college bij de voorjaarsnota 2019 aan aankondigde dat dit een ruimtevrager zou worden, schrikken we toch wel van deze bedragen. Wij vinden daarbij dat zo'n omvangrijk budget niet via 1 alinea in een Voorjaarsnota kan worden geaccordeerd en vragen of het college hiervoor met een apart voorstel naar de Staten wil komen, waarin ook een prognose van de financiële effecten voor de provinciale begroting over lange termijn wordt gegeven (>10 jaar).

Aanpassingen knooppunt Gieten (p. 16/17)

Al in 2018 zijn de investeringen voor de verdubbeling N34, knooppunt Gieten, wegenruil Emmen en de doorfietsroute opgenomen (€3 mln per jaar). Voor de aanpassing van knooppunt Gieten worden additionele kapitaallasten meegenomen a €2 mln per jaar.

Dit project zat al in de eerste verhoging van de kapitaallasten. Waarom zijn daarvoor nu extra middelen nodig? Wat is de onderbouwing?

Cultuurnota (p. 19)

De alinea begint met de mededeling dat de Cultuurnota niet geheel uit de bestaande begroting kan worden gedekt. Dat is wat vreemd, want het uitgangspunt (regel eronder) is de huidige financiële begrotingsomvang. Als je vasthoudt aan dit uitgangspunt moet je dus zaken schrappen uit de Cultuurnota. Maar het college stelt nu voor om de begroting structureel te verhogen.

De onderbouwing van de extra middelen zit in de nog vast te stellen Cultuurnota. Het lijkt ons dan ook terecht dat we hier een voorbehoud maken: de gevraagde middelen worden alleen toegezegd als de Cultuurnota wordt vastgesteld en als het financieel kan gezien in het licht van andere structurele extra kosten die we tegemoet kunnen zien. Is het daarom ook niet logischer deze extra middelen niet nu al te beleggen, maar daarmee te wachten op de begroting, zodat we een totaalplaatje hebben van de financiële situatie van de provincie?

Sociale Agenda (p. 20)

Het college stelt voor het structurele budget voor de 4 systeemorganisaties op te hogen met 800.000 in het kader van incidenteel beleid. Graag horen wij daarom of en zo ja welke tegenprestatie van de organisaties verwacht wordt voor deze ophoging.

Fractie: SP

De voorjaarsnota hebben we met aandacht doorgenomen. Wat ons is opgevallen zal ik kort bespreken. Vragen genoeg; hoe zien we de plannen straks terug, plannen waarvoor nu al geldt dat mogelijk niet alles uitvoerbaar zal zijn gezien de effecten van de Coronacrisis. En wat heeft dat voor een effect op de investeringsagenda, die we nog vast moeten stellen? Dat moet allemaal zichtbaar worden in de begroting in het najaar.

Hoe verhouden de ideeën van de SP zich binnen al deze mitsen en maren tot deze voorjaarsnota?

De maatregelen die nu in de eerste twee fases zijn genomen en/of aangekondigd, ondersteunen we.

Van de derde fase krijgen we bij de begroting een beter beeld. Wat ons betreft ligt de focus bij de inwoners van Drenthe.

Als we kijken naar de verschillende thema's dan vinden we onder het thema Besturen en samenwerken de uitspraak (ik citeer) " Meer dan ooit staan de mensen centraal en kunnen en moeten we ons inzetten op samenwerking en verbinding met onze gemeenten, waterschappen ministeries en partners. Samen met de Drenten op zoek naar een goede balans voor een andere invulling van onze samenleving" Einde citaat. **En we zijn het eens!** Ervan uitgaande dat het begrip de mens centraal niet focust op de " ondernemersgerichte" benadering en al helemaal niet op de consumptiegedreven mens maar dat de mensen centraal gehanteerd wordt vanuit het oogpunt van welzijn van mens en milieu.

Samen op zoek naar een andere invulling van onze samenleving en een nieuwe balans! **Dat moet**, zeker gezien de maatschappelijke effecten van de Coronacrisis; de toename van ongelijkheid, de kwaliteit van leven, en de noodzakelijke veranderingen in de manier waarop onze samenleving georganiseerd moet worden. Dat, naast opgaven die ons gesteld worden vanwege de klimaatcrisis en de daaraan verbonden energietransitie, eist dat de mensen centraal moeten staan. En **als** er dan keuzes gemaakt moeten worden, omdat nou eenmaal niet alles tegelijk kan, dan moet dat aspect ook het zwaarst wegen. *Kan de gedeputeerde bevestigen dat deze conclusie voortvloeit uit de geciteerde uitspraak?*

Binnen het Thema Stad en platteland dwingt **de wet** de balans af als we het hebben over stikstof, en als we de laatste berichten zien dan zullen hier pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden. Het positieve is dat er juist daarom meer dan ooit ruimte is voor innovatie en verduurzaming. De voorstellen m.b.t. klimaatadaptatie en de daarmee samenhangende budgetten onderschrijven we.

Omdat we als SP sterk het vermoeden hebben dat de uitbraak van ziekten, inclusief pandemieën, toeneemt met de vernietiging van biodiversiteit en er een sterke relatie bestaat met klimaatverandering overwegen we een motie om meer inzicht te krijgen in de bestaande mogelijkheden hierop invloed uit te oefenen.

De tekst m.b.t Nationale parken roept een aantal vragen op.

Voor zover wij weten is in 2018 in ieder geval in de beleidsteksten nog sprake van drie Nationale Parken. Kan de gedeputeerde aangeven waar de keuze voor de twee Nationale Parken nieuwe stijl gebaseerd is? Hangt de keuze mogelijk samen met de cofinanciering en de wens deze investering te richten op recreatieve voorzieningen? Hoe verhoudt zich dit tot de doelstelling te werken aan robuustheid en behoud van kernkwaliteiten? Graag ook hier een reactie op.

De regionale economie en werkgelegenheid; hier zijn we blij dat er toegewerkt wordt naar één programma circulariteit en biobased economy. We kijken uit naar het aangekondigde meerjarenplan van de NOM en we verwachten eigenlijk wel dat daarin dan ook voor sociaal ondernemerschap een duidelijke ambitie ligt. Wij zouden het sterk betreuren wanneer er wel meer geld naar de NOM toe gaat maar niet hierop wordt ingezet. *Gaat de gedeputeerde hier nog op aandringen?*

Onder het thema arbeidsmarkt en onderwijs is aandacht voor de mogelijkheden die Leven Lang Ontwikkelingen (LLO) biedt. Hier wordt een lans gebroken voor de ZZP'ers en de flexibele arbeidskrachten die niet buiten de boot moeten vallen. Wat ons betreft valt de doelgroep die dat risico loopt uit te breiden naar allochtone Nederlanders en laaggeschoolden. Kan de gedeputeerde aangeven of de aanpak een inclusieve zal worden? Daarnaast willen we benadrukken dat de verschuiving van vast personeel naar ZZP'ers en flexkrachten een beweging is die zo snel mogelijk gekeerd moet worden; in een samenleving waar vooral mensen er toe doen ligt hier een kans.

Wat betreft het thema mobiliteit en bereikbaarheid beperken we ons tot als we het hebben over de N34 tot de aanpassing van het knooppunt Gieteren en richten we ons voor de N34 verder op de alternatieven voor (gedeeltelijke) verdubbeling; 80 km snelheid en een middenberm met een rubberblokjes afscheiding. Goedkoop, effectief, beschermd milieu en natuur. Budget wat hier vrijvalt kan ingezet worden voor ik citeer nog maar een keer; de ontwikkelingen gericht op een goede balans voor een andere invulling van onze samenleving .

En hiervan vormt het thema klimaat en energie een belangrijk aspect. In de energietransitieagenda zijn er vijf speerpunten waarvan het Drents energienetwerk en de rol van waterstof daarin. Kan de gedeputeerde aangeven wanneer we daar concrete plannen te zien krijgen. En wij vragen de gedeputeerde toe te zeggen dat we analoog aan de terminologie groen stroom t.o.v. grijs, ook in alle stukken consequent de term groene waterstof ten opzichte van grijs en blauw te hanteren. Immers, alleen de groene is CO2 neutraal.

Onder de noemer levendig en sociaal wordt op het gebied van cultuur (de nota is nog vast te stellen) het volgende aangegeven:

Het uitgangspunt is: a. de huidige financiële begrotingsomvang te continueren. Vervolgens worden b. incidentele middelen ook structureel en komt er c. een structurele verhoging.

Dit vraagt op zijn minst een toelichting. Is het nu a? of a+b+c? Waarmee a. niet klopt?

Met betrekking tot de Regiodeals zien we specifieke bijeenkomsten m.b.t. de provinciale rol graag op de agenda. Een vraag m.b.t. het budget van 40 miljoen. Als er van 2019 t/nm 2021 zo'n 14 miljoen uitgezet wordt betekent dat dat er in de laatste twee jaar van de looptijd 26 miljoen in Zuidoost Drenthe ingezet moet worden. Vraag aan de gedeputeerde, is dit realistisch? Gaan we dat halen? En verschuift de focus ook hier wellicht nog meer naar activiteiten die passen bij de uitspraak; meer dan ooit staan de mensen centraal? En gaan we inzetten op verbinding tussen de partijen gericht op een andere invulling van onze samenleving?

De investeringsagenda waar we met elkaar ons hard voor gemaakt hebben zal in het licht van Corona mogelijk ook bijgesteld moeten worden. De derde fase van de maatregelen zal hier waarschijnlijk deels aan gekoppeld worden. Ook hier doet de SP een pleidooi om de plannen voor de sociale agenda overeind te houden. De al een aantal keren geciteerde uitspraak dat de mensen meer dan ooit centraal staan en dat we vanuit de verbinding moeten zoeken naar een goede balans voor een andere invulling van onze samenleving wekt hier zeker verwachtingen. Wil de gedeputeerde dat bevestigen?

Fractie: **D66**

Onzekere periode bepaalt een onzekere vooruitblik zolang we onvoldoende zicht hebben op de effecten van de corona pandemie.

Voor de korte termijn ondersteunen wij het instellen van noodfondsen met de daarbij voorgestelde dekking.

Tijdens de bespreking in PS over de stand van zaken Corona (20 mei jl) heeft D66 voorgesteld om de gereserveerde middelen van de Investeringsagenda om te zetten in een soort coronafonds.

Wij zijn verheugd te lezen in de voorjaarsnota dat het college deze mening deelt.

De bespreking van de VJN is dan ook anders dan gebruikelijk.

Wij willen in het najaar keuzes maken op de dan bekende effecten van de crisis waarin we verkeren.

Dat is het kader waaruit we nu deze VJN beoordelen en wij komen dan nu ook niet met afwijkende voorstellen.

Vragen:

15: tekort op groot variabel onderhoud en dagelijks beheer:

Reden van ontstaan van het tekort?

Is er in het verleden onvoldoende gereserveerd voor reparatie of vervanging ?

19: sociale agenda 1/2 milj 2020 met oplopend naar 2021 1 milj en verder

Een concreet actiepakket, waar kunnen we die vinden? (Blz 19)

Doel te komen tot een vernieuwende en aanvullende aanpak: eindje verder in de tekst staat dat de sociale agenda een voortzetting is op de bestaande investeringen van de afgelopen periode. Dit lijkt in tegenstelling met elkaar, kunt u dit uitleggen?

Blz 25 staat dat er een werkkapitaal nodig is voor het uitvoeren van het werkplan van de sociale agenda. Waar kunnen we het werkplan vinden?

De hiervoor voorgestelde 1 milj komt een afzonderlijke begrotingswijziging? Betekent dit dat naast de nu opgenomen bedragen in de mutaties nog 1 milj gevraagd zal worden?

21: niet toekennen indexering 2021: wat zijn de effecten?

Fractie: **Sterk Lokaal**

Vraag/Vragen aan GS:

Fractie: **OpDrenthe**

Vraag/Vragen aan GS:

Fractie: **Partij voor de Dieren**

Technische vragen

1. p. 11. Nationale Parken Nieuwe Stijl. Waarom moeten we nu, anno 2020, nog op zoek naar geld voor transitie Nationale Parken Nieuwe Stijl, terwijl dat in 2018 al is besloten in de Omgevingsvisie, en ministerie in juli 2019 heeft aangegeven dat er cofinanciering nodig is?
  2. p. 11. Nationale Parken Nieuwe Stijl. Wat wordt verstaan onder robuustheid? Wat is dat in de praktijk? Worden er ook stukken natuur geschrapd?
  3. p. 11. Nationale Parken Nieuwe Stijl. Welke Drentse natuurgebieden worden nu precies Nationale Parken Nieuwe Stijl?
  4. p. 12 Klimaatadaptief maken van vastgoed. Wat moeten we ons hierbij voorstellen?
  5. p. 12 Wat gaan we precies doen met de twee ton voor klimaatadaptatie? Zijn er nog andere posten waarop geld gereserveerd wordt voor klimaatadaptatie?
  6. p. 12 Verhogen organisch stofgehalte van de bodem. Wat moeten we ons daar concreet bij voorstellen? Geldt dit ook voor bodem die in gebruik is voor landbouw? Zo nee, waarom niet?
  7. p. 13 Waarom kan LEADER maar voor de helft gedekt worden uit bestaande middelen en moet de andere helft via de vrije ruimte? Kon het college deze kosten niet zien aankomen in 2019? Zo nee, waarom niet?
  8. p. 19 Opvallend is dat er juist voor cultuur nu nog geld gevonden moet worden. Dat had ook vorig jaar ook al in de meerjarenbegroting kunnen staan. Waarom is dit extra geld voor cultuur niet eerder opgenomen in de begroting?
  9. p. 20 bovenaan. Waarom worden de incidentele investeringen (subsidies) gedaan voor de Sociale Agenda vanuit de Investeringsagenda, nu structureel gemaakt? Waarom waren die in eerste instantie niet structureel? Wat is er veranderd aan de inzichten?
  10. In de jaarstukken van 2019 werden meerdere onderbestedingen geconstateerd. In de Voorjaarsnota vinden we dit niet terug, heeft GS rekening gehouden met deze onderbestedingen bijvoorbeeld op het gebied van milieu, energie en bodem (en natuur)? In hoeverre wordt er in de voorjaarsnota rekening gehouden met de onderbestedingen en wat wordt er gereserveerd voor de extra kosten die de uitvoering van de stikstofwet met zich mee gaan brengen?
  11. De Partij voor de Dieren is voorstander van circulair aankopen door de provincie. Is inmiddels gerealiseerd dat dit gemeten kan worden? Het is niet terug te vinden in deze Voorjaarsnota, terwijl in de jaarstukken 2019 is geconstateerd dat er niet gemeten kon worden. Wat is door GS gedaan, of wat gaat GS doen?
  12. De Staten hebben in 2019 hun zorgen om de financiële positie van de gemeenten geuit. Hoe en in hoeverre wordt hier aandacht aan gegeven in deze Voorjaarsnota?
  13. Drentse aanpak stikstof: de vergunning verlenende capaciteit moet op orde gebracht worden. Is die nu niet op orde en wat houdt dit dan concreet in? Worden er te weinig vergunningen afgegeven, is de administratie niet op orde of verwacht GS dat er weer meer vergunningen afgegeven kunnen worden?
-

-
14. Drentse aanpak stikstof: Extra menskracht wordt betaald uit persoonlijk ontwikkelbudget. Er zijn cao afspraken over het POB. Wat is het effect op de ruimte die medewerkers hebben om hun POB zelf in te vullen?
  15. Hoe gaat GS de komende capaciteitsvragen mbt stikstof realiseren?

Eerste termijn

Deze Voorjaarsnota getuigt van te weinig realiteitszin. Het lijkt alsof we heel voortvarend bezig zijn met het besteden van de gelden, maar waar is de lange termijn? De corona-crisis heeft ons weer duidelijk gemaakt dat ons welzijn belangrijker is dan ons bezit. We zullen we ons moeten herbezinnen om deze planeet, onze enige, leefbaar te houden. Er is genoeg voor ieders behoefte, maar niet voor ieders hebzucht.

Juist in deze tijd hebben we een bestuur met een visie nodig, die het welzijn van de Drentse inwoners centraal stelt. Corona kwam niet uit de lucht vallen, we moeten nu volop inzetten op preventie.

Door de huidige crisis beseffen we eens te meer hoe belangrijk natuur is voor ons welzijn. Natuur is geen luxe-product.

Er wordt door dit college steeds maar gezocht naar 'balans tussen economische ontwikkelruimte en het behoud van de natuur' (p. 12). Wanneer komt college er eindelijk eens achter dat het geen weegschaal is met twee tegengestelde belangen?

Kijk eens wat het kost als je natuur niet op waarde schat en respecteert (klimaatcrisis, stikstofcrisis, gezondheidscrisis). Dát schaadt de economie pas echt. Wanneer komt dat inzicht bij het college?

Dit college zal een rechte en stevige rug nodig hebben om te zorgen dat we in Drenthe de stikstofuitstoot grondig terugbrengen en onze natuurgebieden beschermen. Er zullen door het college keuzes moeten worden gemaakt die misschien niet populair zijn.

1. Is dit college bereid om actief te gaan werken aan draagvlak voor de stikstofmaatregelen die nodig zijn in het kader van natuurbescherming?

Als het gaat om klimaatmaatregelen, stelt het college dat de ambitie onverminderd is. (p. 18).

Maar wat als er geen, of onvoldoende, draagvlak is voor de ambities van de provincie? Wordt dan de ambitie aangepast?

Als alleen het draagvlak leidend is, dan zouden in deze Coronatijd de klimaatambities van de provincie onder druk komen te staan. Het is volgens ons onvermijdelijk dat er maatregelen moeten worden genomen waar -nu- misschien weinig of geen draagvlak voor is.

2. Wat zijn de concrete acties van het college om de betrokkenheid van de samenleving bij de energietransitie (p. 18) te verhogen?

Als gevolg van de huidige corona-crisis is het zeer goed denkbaar dat in de toekomst een verandering in mobiliteit plaatsvindt. Nu al wordt door veel bedrijven en instellingen aangegeven dat thuiswerken de norm gaat worden. Als in de komende jaren elke (kantoor)werknemer 1 of 2 dagen per week gaat thuiswerken dan neemt de mobiliteit zeker in de spijtstijden aanzienlijk af.

3. Is GS bereid om in deze nieuwe tijd een afweging te maken over nut en noodzaak van de verdubbeling van de N34 en het knooppunt Gieten? En dat tot deze nieuwe afweging gemaakt is, de voorbereidingen voor de N34 en Knooppunt Gieten met onomkeerbare gevolgen, stop te zetten? Wordt knooppunt Gieten losgekoppeld van de verdubbeling N34?

Graag een reactie van GS.

Zoals aangegeven wordt er dit jaar nog een nieuw Mobiliteitsprogramma opgesteld. Ook bij de opstelling van dit programma moet een herijking plaatsvinden op de 'nieuwe normaal'. Niet teruggaan naar oude 'normaal', maar investeren in de toekomst (duurzaam en CO2-neutraal).

4. Is GS dat van plan en wanneer worden we daar als Staten over geïnformeerd?

De toekomst van GAE was nog nooit zo ongewis. Er zal minder gevlogen worden de komende jaren.

5. Gaat GS overwegen om geld te besparen door GAE af te slanken? Wat gaat er gebeuren met het investeringsplan nu de nieuwe aandeelhouder Oranjewoud aangeeft niet te willen investeren?

De behandeling van de investeringsagenda wordt uitgesteld naar de Begroting van 2021, GS wil dat in ieder geval een deel van de investeringsagenda gelden voor de coronacrisis wordt ingezet, een ander deel wordt toegevoegd aan een reguliere programma's. Pvdv vind dat hiermee het proces van de investeringsagenda wordt ondermijnd.

6. Is GS in het najaar 2019 vergeten de sociale agenda op te nemen in de begroting 2020? Graag reactie van GS

7. Vanwaar de keuze van GS om een deel van de lopende kosten uit de nieuwe Investeringsagenda te gaan betalen? Is de bestemmingsreserve van de Investeringsagenda die in 2016 op 70 miljoen stond, niet toereikend? En wordt met deze keuze PS niet buiten spel gezet?

8. De 2,5 miljoen voor corona-maatregelen komen uit de vrije ruimte. Dit is een uitputting van de vrije bestedingsruimte. Heeft GS geen calamiteitenfonds of waarom in dit geval geen gebruik gemaakt van de Investeringsagenda?

9. Wat is het doel van de investeringsagenda eigenlijk? Om de Drentse economie te versterken (p. 25) Of toch niet? Is het doel om onderwerpen die moeilijk waren tijdens de coalitie-onderhandelingen (de sociale agenda) toch te realiseren? Of is de Investeringsagenda een soort calamiteitenfonds? Graag een reactie van GS.
